

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

☐ รายบุคคล☒ กลุ่มบุคคล

ชื่อ – นามสกุล : นางปภาดา น้อยคำยาง		ตำแหน่ง : รักษาการแทนหัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง		
ชื่อ – นามสกุล : นายปวิภู ศิริรัตน์		ตำแหน่ง : ผู้ปฏิบัติงานทั่วไป
สังกัดฝ่าย / ส่วนงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง		
ชื่อหลักสูตร	การใช้ AI ในการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัย	
วัน/เดือน/ปี	22 กุมภาพันธ์ 2568	
สถานที่จัด	อบรมรูปแบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม Zoom	
หน่วยงานผู้จัด	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ที่ประชุมสภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท.)	
ค่าใช้จ่าย	☒ ไม่มี ☐ มี จำนวน บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ ☐ แผ่นดิน ☐ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)	
ใบเกียรติบัตร/ วุฒิบัตร	☐ ได้รับ ☐ ไม่ได้รับ เนื่องจาก..... ☒ ไม่มี	

สรุปสาระสำคัญ

การอบรมเรื่อง “การใช้ AI ในการทบทวนวรรณกรรม สำหรับงานวิจัย” โดยคุณวรรณภรณ์ อนุอัน ตำแหน่ง บรรณารักษ์ หัวหน้าส่วนบริการสารสนเทศและนวัตกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) บรรยายถึง **Generative AI** คือ เทคโนโลยีการค้นหาคำถามที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ และการสร้างสรรค์ โดยใช้ โมเดลภาษาขนาดใหญ่ (Large Language models) ในการประมวลผลคำถามหรือคำค้นของผู้ใช้ และสร้างคำตอบที่เฉพาะเจาะจงและครอบคลุมแทนที่จะเพียงแค่แสดงรายการลิงก์หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ระบบนี้สามารถเข้าใจ บริบทและความตั้งใจของผู้ใช้ได้ดีกว่า ทำให้สามารถให้ข้อมูลที่ตรงประเด็นและมีประโยชน์ขึ้น โดยดูได้จากตาราง เปรียบเทียบดังนี้

เปรียบเทียบ Generative AI Search
กับการค้นหาข้อมูลแบบดั้งเดิม

คุณลักษณะ	Generative AI Search	การค้นหาแบบดั้งเดิม
รูปแบบผลลัพธ์	ข้อความที่สร้างขึ้นใหม่ ตรงประเด็น	รายการลิงก์และข้อมูลสั้น ๆ
ความเข้าใจคำถาม	เข้าใจบริบทและความตั้งใจของผู้ใช้	ค้นหาตามคำสำคัญ
การสังเคราะห์ข้อมูล	สามารถรวบรวมและสรุปข้อมูลจากหลายแหล่ง	ผู้ใช้ต้องเปิดหลายลิงก์และสรุปผลด้วยตนเอง
การโต้ตอบ	สามารถตอบคำถามต่อเนื่องและให้คำแนะนำ	ไม่มีการโต้ตอบ ต้องค้นหาใหม่ทุกครั้ง
ความยืดหยุ่น	ปรับตัวตามความต้องการของผู้ใช้	ค้นหาตามอัลกอริทึมที่กำหนดไว้
ความเฉพาะเจาะจง	สามารถตอบคำถามเฉพาะทางได้ดี	ต้องใช้คำค้นที่ซับซ้อนเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ
การสร้างเนื้อหาใหม่	สามารถสร้างเนื้อหาที่ไม่มีอยู่ก่อน	ไม่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ได้
ความเร็วในการได้คำตอบ	ได้คำตอบที่ตรงประเด็นเร็วกว่า	ต้องใช้เวลาในการค้นหาและอ่านหลายแหล่ง

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม

1. สร้างรากฐานความรู้

2. หลีกเลี่ยงการทำวิจัยซ้ำ

3. พัฒนาสมมติฐานการวิจัย

4. เลือกวิธีการวิจัยที่เหมาะสม

5. ระบุช่องว่างของงานวิจัย

6. สร้างความน่าเชื่อถือให้กับงานวิจัย

AI สำหรับค้นหาบทความข้อมูลวรรณกรรม ได้แก่

1. **Perplexity** มีคุณสมบัติพิเศษในการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พร้อมกัน โดยสามารถสรุปข้อมูลให้กระชับและเข้าใจง่าย พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างชัดเจน รองรับการถาม-ตอบแบบต่อเนื่อง และยังมีโหมดเฉพาะสำหรับการค้นหางานวิชาการ ทำให้เหมาะสำหรับการค้นคว้าและการเรียนรู้ที่ต้องการความแม่นยำและครบถ้วนของข้อมูล

ข้อดี คือ สามารถค้นหาข้อมูลเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว ช่วยในการหาคำสำคัญสำหรับการค้นหาเพิ่มเติม และตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่งที่ใช้ AI ในการประมวลผลข้อมูล ทำให้การค้นคว้ามมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากขึ้น

2. **Research Rabbit** ระบบนี้มีคุณสมบัติพิเศษสามารถแนะนำบทความที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ AI วิเคราะห์เนื้อหา การอ้างอิง และคำสำคัญ เพื่อค้นหางานวิจัยที่ตรงกับความสนใจโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องเสียเวลาค้นหาดด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังสามารถติดตามนักวิจัยและวารสารที่สนใจ เพื่อไม่ให้พลาดผลงานใหม่ ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อมีบทความใหม่ที่เกี่ยวข้อง ระบบจะแจ้งเตือนให้ทราบทันที ที่สำคัญระบบนี้ยังช่วย วิเคราะห์เครือข่ายการอ้างอิง ในรูปแบบภาพ (visualization) ทำให้มองเห็นความเชื่อมโยงของงานวิจัยต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

ข้อดี ช่วยให้การค้นหางานวิจัยให้เป็นเรื่องง่ายและมีประสิทธิภาพ ด้วยอินเทอร์เฟซที่ใช้งานง่ายและสวยงาม ประหยัดเวลาในการค้นหาค้นหาบทความด้วยระบบ AI อัจฉริยะที่แนะนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังช่วยให้ค้นพบบทความที่อาจไม่พบจากการค้นหาปกติ พร้อมทั้งสามารถติดตามนักวิจัยและวารสารที่สนใจ และรับการแจ้งเตือนเมื่อมีงานใหม่ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีฟีเจอร์วิเคราะห์เครือข่ายการอ้างอิงแบบภาพ ช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงของงานวิจัยได้อย่างชัดเจน เปรียบเสมือน "Spotify"

3. **Connected Papers** มีคุณสมบัติพิเศษในการเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักวิจัยสามารถสร้างคอลเลกชันบทความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สนใจได้ง่าย โดยใช้ AI ในการวิเคราะห์เนื้อหา การอ้างอิง และคำสำคัญ เพื่อนำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องอย่างแม่นยำ นอกจากนี้ นักวิจัยยังสามารถติดตามนักวิจัยและวารสารที่สนใจ ทำให้ได้รับการแจ้งเตือนเมื่อมีบทความใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของตนเอง อีกทั้งระบบยังมีฟีเจอร์วิเคราะห์เครือข่ายการอ้างอิงแบบ Visual ซึ่งช่วยให้เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างบทความต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้กระบวนการสำรวจวรรณกรรมมีประสิทธิภาพและสะดวกยิ่งขึ้น

ข้อดี คือช่วยให้นักวิจัยสามารถมองเห็นภาพรวมของงานวิจัยในสาขาที่สนใจได้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถค้นพบบทความสำคัญที่ควรอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาหลักของสาขานั้นๆ ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้เข้าใจพัฒนาการของแนวคิดในสาขาวิชาการผ่านการสร้างแผนภาพความเชื่อมโยงระหว่างบทความ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักวิจัยสามารถติดตามแนวโน้มของงานวิจัยและเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

4. **SciSpace** มีคุณสมบัติพิเศษในการเป็นเครื่องมือที่ช่วยสรุปเนื้อหาบทความวิชาการโดยอัตโนมัติ ทำให้เข้าใจง่ายขึ้นโดยแปลงข้อความเชิงวิชาการให้กระชับและชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถสกัดข้อมูลสำคัญ เช่น วิธีวิจัยและผลการศึกษา พร้อมทั้งตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในบทความ สุดท้ายยังช่วยสร้างการอ้างอิงอัตโนมัติ ทำให้การทำงานวิจัยสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อดี คือช่วยประหยัดเวลาในการอ่านและทำความเข้าใจบทความวิชาการ ด้วยการสรุปเนื้อหาสำคัญอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังรองรับการอัปโหลดไฟล์ PDF ซึ่งช่วยให้นักวิจัยสามารถใช้เครื่องมือนี้กับบทความที่มีอยู่แล้วได้สะดวกยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีฟีเจอร์ช่วยจดบันทึกและไฮไลท์ข้อมูลสำคัญในบทความ ทำให้การวิเคราะห์และทำความเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นผ่านแพลตฟอร์มที่ใช้ AI ในการประมวลผลข้อมูล

5. **Consensus** มีคุณสมบัติพิเศษในเป็นเครื่องมือที่สามารถประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีที่ช่วยในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถสกัดข้อมูลสำคัญอัตโนมัติ ซึ่งช่วยให้นักวิจัยเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ทันที และระบบยังสามารถปรับปรุงผลการวิเคราะห์แบบเรียลไทม์ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัยและแม่นยำที่สุดในการตัดสินใจ

ข้อดี คือช่วยลดเวลาในการทบทวนวรรณกรรม โดยสามารถรองรับการอัปโหลดไฟล์ PDF และสกัดข้อมูลสำคัญจากงานวิจัยได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังช่วยลดอคติในการคัดเลือกงานวิจัย เนื่องจากสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้อย่างเป็นกลาง และยังทำให้การแชร์ข้อมูลระหว่างนักวิจัยเป็นเรื่องง่ายขึ้น โดยเครื่องมือนี้สามารถ

สังเคราะห์และสรุปข้อตกลงร่วมหรือความเห็นพ้องจากงานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นเดียวกัน เพื่อแสดงให้เห็นองค์ความรู้ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

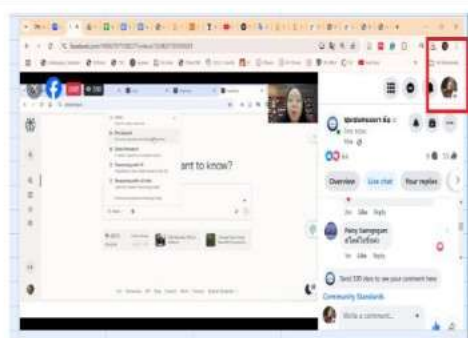
ข้อควรระวังในการใช้ AI ในการทบทวนวรรณกรรม สำหรับงานวิจัย

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเสมอก่อนนำไปอ้างอิง
2. ใช้วิจารณญาณในการเลือกบทความ
3. อ้างอิงแหล่งที่มาให้ถูกต้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นำ AI มาใช้ประโยชน์ในการช่วยค้นหาข้อมูลและทบทวนวรรณกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการเขียนโครงร่างวิจัยเสนอขอทุน
2. ช่วยลดเวลาในการทบทวนข้อมูลและสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การเขียนอ้างอิงในโครงร่างวิจัยเสนอขอทุน

หลักฐานการเข้าร่วมอบรมและการจัดการความรู้ (KM) ในฝ่าย

รูปเข้าร่วมอบรม นางปภาดา

รูปเข้าร่วมอบรมนายปวิฏ

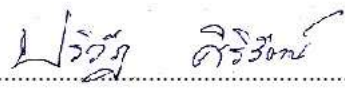

รูป KM ในที่ประชุมฝ่าย

นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงาน ดังต่อไปนี้

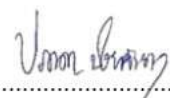
หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง/ พัฒนา ภายในวันที่
นำเครื่องมือ AI ที่ได้จากการแนะนำในการอบรมในครั้งนี้ไปช่วยในการทบทวนวรรณกรรมเพื่อเขียนโครงร่างเสนอขอทุนวิจัย R2R ประจำปีงบประมาณ 2568	เสนอโครงร่างวิจัย R2R เข้าระบบ URMS ภายในวันที่ 28 ก.พ. 2568

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

ผู้รายงาน.....
(นายปวิฏ์ ศิริรัตน์)
ตำแหน่ง ผู้ปฏิบัติงานทั่วไป
วันที่ 29 กันยายน 2568

ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่าย

การใช้ AI ช่วยในการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ค้นหา สรุป และจัดหมวดหมู่งานวิจัยได้รวดเร็วและครอบคลุมมากขึ้น แต่ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทุกครั้ง เพราะ AI อาจสร้างข้อมูลที่ผิดพลาดหรืออ้างอิงที่ไม่มีจริง และการทำงาน AI ควรยึดหลักจริยธรรมการวิจัยด้วยเช่นกัน

ลงชื่อ.....
(นางปภาดา น้อยคำยาง.)
ตำแหน่ง รักษาการแทนหัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการฯ
วันที่ 29 กันยายน 2568

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

.....
.....
.....
.....

รับทราบ

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วรพล อร่ามรัศมีกุล)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
วันที่..... 2 ต.ค. 2568

- หมายเหตุ : 1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วันทำการ
เสนอหัวหน้าฝ่าย
2. หัวหน้าฝ่ายเสนอความเห็น ภายใน 3 วันทำการ และเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้มรายงานการเข้าประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน
4. หัวหน้าฝ่ายติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา
5. หัวหน้าฝ่ายรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาให้ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางได้ทราบ